

RiddoDuottarMuseat

Jáhkovuotna-Porsángu- Kárášjohka-Guovdageaidnu/
Kokelv-Porsanger/Porsanki-Karasjok-Kautokeino

ÅRSMELDING 2007

**Jáhkovuona mearrasámi musea/Kokelv sjøsamiske museum
Porsánggu musea/Porsanger museum
Sámiid Vuorká-Dávvirat/De Samiske Samlinger
Guovdageainnu gilišillju/Kautokeino bygdetun**

Godkjent av RDMs styre 30.05.2008

Innhold

1. Generelt	3
2. Organisasjon og personale	3
2.1 Personale 2007	4
2.2 Anlegg og lokaliteter	5
3. Samlingene	6
3.1 Kulturhistorisk samling	6
3.2 Kunstsamling	6
3.3 Fotosamling	6
3.4 Anlegg og bygninger	6
3.5 Øvrige gjenstander	6
3.6 Gaver/donasjoner	7
4. Fagenhetenes virksomhet	7
4.1 Primus	7
4.2 Fagenhet for bevaring	8
4.3 Fagenhet for kunst	8
4.4 Fagenhet for kulturhistorie	9
4.4.1 Registrering og dokumentasjonsarbeid	9
4.4.2 Formidling og undervisning	10
4.4.3 Faste kulturhistoriske utstillinger	11
4.4.4 Andre utstillinger	11
4.4.5 Utstillingssamarbeid	12
4.4.6 Øvrige visninger	12
4.4.7 Faglig samarbeid og nettverk	12
4.4.8 Prosjekter	13
4.4.9 Arrangement	13
4.4.10 Øvrig virksomhet	13
5. Besøksstatistikk	13
5.1 Besøksstatistikk	13
5.2 Internett	14
6. Regnskap og revisjon	14
7. Avslutning	14

1. GENERELT

RiddoDuottarMuseat er en konsolidert selveiende museumsstiftelse som består av fire enheter i fire kommuner i Vest-Finnmark. Stiftelsen ble etablert 25.04.2006 under navnet Davveoarjesámi Museasiida/Nordvestsamisk Museumssiida. Fra og med 01.07.2006 overtok stiftelsen driftsansvar for Kokelv sjøsamiske museum, Porsanger museum og Kautokeino bygdetun. Driftsavtale med De Samiske Samlingers eierstyre ble undertegnet 20.07.2007. Styret for RDM vedtok 6.12.2007 nytt navn til stiftelsen, nemlig RiddoDuottarMuseat (RDM). Styret vedtok samtidig også ny logo til den konsoliderte enheten. Begge tiltakene er resultat av en navne- og logokonkurranse initiert av RDMs styre. Permanent navn og logo forenkler profileringsarbeidet for RDM museene.

RDM fikk en ny leder 01.09.2007. Káren Elle Gaup, folklorist, ble tilsatt som ny museumsleder og overtok etter konstituert leder Marit Reiersen, som fra da av gikk tilbake som konservator i Fagenhet for kulturhistorie ved RDM-Porsanger museum.

RDM blir hovedsaklig finansiert gjennom tilskudd fra Sametinget. Som forutsetning for konsolideringen mottar RDM kommunal støtte fra Kvalsund, Porsanger og Kautokeino kommuner, samt støtte fra Finnmark fylkeskommune for nevnte kommuner. Karasjok kommune yter ikke kommunal tilskudd til RDM.

Konsolidering av fire museum har resultert i endringer i flere viktige forhold som blant annet mål og strategi, formell struktur, teknologi, organisasjonskultur og balanse i styrkeforholdet mellom de opprinnelige institusjonene. Mye av RDMs styrets, konstituert leders og museumsleders arbeidstid i 2007 er blitt konsentrert om gjennomføring av konsolideringen. Å skape og etablere et felles identitet og felles administrasjon, sterkere fagmiljøer og styrke berørte museer som aktive og aktuelle arenaer for kunnskap og opplevelse er omfattende og utfordrende. Dette er en jobb som må videreføres i årene fremover for å sikre god kvalitet og framdrift og i tillegg nettverksbygging.

2. ORGANISASJON OG PERSONALE

RiddoDuottarMuseat stiftelse - styret

RDMs øverste organ er styret. Stifterne er stiftelsene Kokelv sjøsamiske museum og Sámiid Vuorká-Dávvirat/De Samiske Samlinger, Porsanger kommune og Kautokeino kommune. RDMs styre består av 5 valgte representanter og er sammensatt på følgende måte:

- 2 representanter valgt av Sametinget
- 2 representanter valgt av eierne
- 1 representant valgt av ansatte

Sametinget utnevner leder. Alle representantene har personlige vararepresentanter. Styret har bestått av følgende personer i 2007:

Oppnevnt av Sametinget:

Styreleder: Liv Østmo	Personlig varamedlem:	Aage Gaup
Styremedlem: Ingar Eira	Personlig varamedlem:	Ole Johan Nikodemussen

Oppnevnt av eierstyrene og kommunene:

Styremedlem: Kåre Olli	Personlig varamedlem:	Synnøve Persen
------------------------	-----------------------	----------------

Styremedlem: Reidar Erke   Personlig varamedlem: Kirsten Karen Bals

Ansattesrepresentant:

Marit Reiersen   Personlig varamedlem: Anne May Olli

Styret har i 2007 avholdt 5 styremøter, herav 2 telefonmøter. Styret har behandlet 39 saker, hvorav mesteparten angår konsolideringsprosessen. I tillegg har styreleder i samarbeid med konstituert leder og senere museumsleder brukt mye tid til forberedelse og dialog med berørte parter i Samisk kunstmuseumssaken.

Dialogmøter

RDM skal ha et dialogmøte i året med eierstyrer, eiere og Sametinget.

- Første dialogmøte med eierstyrer og eiere ble avholdt 6. desember 2007 i Lakselv.
- Dialogmøte med Sametinget ble avholdt i mars 2007.

Språk

RDM har vedtektsført samisk som førstespråk i organisasjonen. Dette krever opplæring av personalet i samisk muntlig og skriftlig. Som privat stiftelse faller RDM utenfor Sametingets regler for tildeling av språkmidler. RDM har prioritert av interne midler til språkopplæring for enkelte ansatte.

2.1 Personale i 2007

RDM har 11 faste stillinger. I 2007 har følgende vært ansatt:

Administrasjon

Konstituert museumsleder: Marit Reiersen, 01.01.- 31.08.2007

Museumsleder: Kåren Elle Gaup (ansatt fra 01.09.07)

Formidlingskonsulent Anders Henriksen, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Førstesekretær Margrethe Vars, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Driftstekniker Thorolf Bjørnback, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Renholder Terje Henriksen, 60% stilling (fom. 01.04.), RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Fagenhet for kulturhistorie

Konservator Marit Reiersen, RDM-Porsanger museum, fom. 01.09.2007

Konservator 1 NMF Alf Isak Keskitalo, RDM-Kautokeino bygdetun

Daglig leder Jan Edvard Nilsen, permisjon fom. 01.06.06, men fratrådte stillingen 08.03.2007,
Kokelv sjøsamiske museum

Førstekonsulent Elin Mathisen, vikar 01.01.-30.06.2007, fast fra 01.07.2007,
RDM-Kokelv sjøsamiske museum

Fagkonsulent Berit Åse Johnsen, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Fagenhet for kunst

Kunstkonservator Irene Snarby, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Fagenhet for bevaring

Objektkonservator Anne May Olli, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Guider sommersesongen 2007:

Elle Rávdna Sara, RDM-Kautokeino bygdetun

René Buljo, RDM-Kautokeino bygdetun
Marit Ravna Boine, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok
Jon Johnsen Joks, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok
Marvin Pope, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok
Berit Anette Utsi, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok
Cecilie E. Johansen, RDM-Kokelv sjøsamiske museum

Prosjektarbeidere:

Luba Hansen, vikar 50% : 1.5.-20.6. og 100 %: 21.6.-31.8.2007, RDM-Porsanger museum

Andre medarbeidere:

Berit Marie Vars, vikar for renholder, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok
Anne Lise Johnsen, kontormedarbeider, RDM-De Samiske Samlinger, Karasjok

Personalet har avholdt 4 personalmøter i 2007 i tillegg til informasjons- og arbeidsmøter om pågående prosjekter. Som tiltak for arbeidsmiljøet ved RDM er det i tillegg avholdt coachingmøte for alle medarbeidere på RDM. I 2007 har fagkonsulent Berit Åse Johnsen vært hovedtillitsvalgt og Anders Henriksen som verneombud.

2.2 Anlegg og lokaliteter

RDMs fagområde gjenspeiler seg i gjenstandsamlingen og geografiske området museet befinner seg i. De ulike museenes eiendommer (bygg og anlegg) og eiendeler (gjenstander) eies av tidligere eiere, som velger eierstyre for ivaretagelse av sikkerhet for eiendommer og eiendeler.

RiddoDuottarMuseat representerer stor bredde innenfor samisk kultur, kunst og kulturhistorie, samt også den trekulturelle kulturhistorien i Finnmark og Sápmi. RDM formidler samisk innlandskultur, reindrift, sjøsamisk kultur og møtet mellom samisk, kvensk og norsk kultur gjennom gjenstander, foto og immaterielle kulturminner. I tillegg forvalter RDM en stor og interessant samisk samtidskunstsamling.

Porsanger Museum (etablert 1998) er det eneste museet som ikke har eget museumsbygg. Utstillingen på Porsanger Museum har hatt lokaliteter på skolebygningen i Skoganvarre og RDM har leid kontorlokaler på Stabbursnes Naturhus og museum. Kokelv Sjøsamiske museum (etablert 1991) har heller ikke egnet helårig museumsbygg med kontorlokaler. I 2007 har museet leid kontorlokale for den ansatte i et næringsbygg i Kokelv. Kokelv sjøsamiske museums faste utstilling er i etterkrigshuset Nillagården og i tilhørende fjøsbygning i Kokelv. Kautokeino Bygdetun (etablert 1974) har eget museumsbygg, med fast utstilling, som ble tatt i bruk i 1987. De Samiske Samlinger i Karasjok, med fast utstilling, ble etablert med nybygg i 1972.

RDMs styre og ledelsen har i 2007 jobbet med utarbeidelse av et funksjonsprogram for etablering av et nytt Samisk kunstmuseum lokalisert til Karasjok og nært knyttet til De Samiske Samlingers nåværende bygg. Behovet for et Samisk kunstmuseum ble initiert av Samisk kunstnerforbund på 1980-tallet. En økning av kunstgjenstandssamlingen har høyaktualisert behovet for etablering av større arealer for visning og magasinerings av kunst. Nært tilknyttet til Samisk kunstmuseumssaken er fornyelse av basisutstillingen ved De Samiske Samlinger. RDM-Kokelv sjøsamiske museum og RDM-Porsanger museum har også behov for forbedrede og mer egnede museum- og utstillingslokaler og RDMs styre og ledelse vil jobbe videre med saken de nærmeste årene.

3. SAMLINGENE

Samlingene til RDMs enheter/museum er virksomhetens kjerne. Selv om enhetene er forholdsvis nye, går de eldste samlingene til enkelte museer tilbake til før 2. verdenskrig. Noen av disse samlingene på enkelte enheter/museum mangler tilfredsstillende magasin.

3.1 Kulturhistorisk samling

Den kulturhistorisk gjenstandssamlingen er på 7277 gjenstander. 1540 (+3) gjenstander er lokalisert i Kautokeino, 4541 (+21) gjenstander er lokalisert i Karasjok, 820 (+21) gjenstander er lokalisert i Kokelv og 400 (+9) gjenstander er lokalisert i Porsanger. Gjenstandstilveksten totalt i 2007 har vært på 54 gjenstander.

RDM-De Samiske Samlinger har også gjenstander til langtidsutlån ved Gjenreisningsmuseet i Hammerfest, Árran i Drag Tysfjord, Varanger Samiske museum i Nesseby, Alta Museum, Tana Museum og Stabbursnes Naturhus og Museum i Porsanger.

RDM har også i 2007 fått tilbakeført Lars Jacobsen Hættas gjenstandssamling klausulfritt fra Nationalmuseet i København, Danmark. Denne samlingen har vært deponert ved RDM-De Samiske Samlinger siden 1999 og er nå i RDMs eie. Følgende gjenstander er med i denne samlingen: 1) *Goatti. Telt m/stenger/duk/dør*, 2) *Raiddo Geres. Raidpulk*, 3) *Heargi. Rein med seletøy/grime*, 4) *Sabet. Ski*, og 5) *Olmmoš Suohpaniin/niibi. Mann med lasso/kniv*.

3.2 Kunstsamling

Den totale kunstsamlingen er på 798 gjenstander. Kunst innkjøpt via Sametingets innkjøpsordning for kunst eies av Sametinget, og kunst innkjøpt via ordning med midler fra Kirke- og kulturdepartementet eies av RDM. Kunstsamlingen er lokalisert på De Samiske Samlinger i Karasjok. Gjenstandssamlingen har hatt en tilvekst på 34 gjenstander.

3.3 Fotosamlingen

RDM forvalter en fotosamlingen på totalt anslagsvis 20 500 bilder/arkivalier. Grunnen til at vi må operere med anslagsvise tall er at de enkelte enhetene ikke er ferdige med å tallfeste det som de besitter. Tilveksten i 2007 har vært på ca. 361 bilder/arkivalier. Avisen Min Áigi har hatt en fast presentasjon av bilder fra RDM-SVDs samling.

3.4 Anlegg og bygninger

RDM har drift av totalt 36 ulike bygninger (gammer, stillas, tømmerboliger og stabbur) som tilhører det totale anlegg medregnet museumsbyggene i Karasjok, Kautokeino og Kokelv.

3.5 Øvrige gjenstander

I tillegg til RDM-De Samiske Samlinger, forvalter RDM også en naturhistorisk samling på 25 gjenstander. Denne er lokalisert ved RDM-Kokelv sjøsamiske museum. Tilvekst 2007: 1 gjenstand.

I tillegg i samlingene forvalter RDM kulturminneregistreringer, intervjuer, film, musikk, bøker og dokumenter, samt kopier av utlånte gjenstander. RDM har i 2007 fått gaver der noe etter hvert vil bli registrert inn i den kulturhistoriske samlingen.

3.6 Gaver/donasjoner

I 2007 er det mottatt følgende gaver fra ulike givere:

- Sno-Tric snøscooter og Tanberg båndspiller fra Aage Hegge, Karasjok (RDM-SVD)
- Skidaddler snøscooter fra Nils Anders Bieska, Karasjok (RDM-SVD)
- 3 påhengsmotorer, påhengsmotordeler, hekkaggregat og vannpumpe fra Fridjof Berglund, Karasjok (RDM-SVD)
- 8 trykk med samiske motiver fra 1827 (Views in Norway by James Randell) fra Anders Mørland (RDM)
- Skisse av en kniv tegnet av Iver Jåks fra Jon Ole Andersen, Karasjok (RDM-SVD)
- Bein innlevert av Jon Ole Andersen, Karasjok. Sendt til Tromsø Museum for identifisering og oppbevaring (RDM-SVD)
- Diverse husgeråd, redskaper, kjøkkenutstyr, møbler, tepper, bilder og arkivalier, RDM-KSM.
- En slede, en fjærharv, en plog, en sleperive og en hyppeplog fra Karl Strifeldt, Lakselv (RDM-PM)
- Tysk suppetallerken, fra Tor Reidar Boland (RDM-PM)
- En elvebåt og en hestekjerre fra Elise Johansen, Lakselv (RDM-PM)
- En sykebåre, gitt av Åse Thomassen, Indre Billefjord (til Porsanger museum)
- En koffert, en modell av elvebåt og to modeller av sleder. Gitt av Richard Bergh, Hjørungvåg (til Porsanger museum)

4. FAGENHETENES VIRKSOMHET

RDMs virksomhet er organisert i fagenhetene; bevaring, kulturhistorie og kunst. Arbeidet i fagenhetene danner basisfunksjonene i den museale virksomheten. Del av kjernen i virksomheten er registrerings- og dokumentasjonsarbeid. Mye av dette arbeidet ligger man i etterkant med pga. ressurs- og bemanningsituasjonen som fortsatt er den samme i forhold til tiden før konsolideringen. Det samme gjelder konservering og preparering. Behovet for konservering og preparering ved de samiske museene sterkt fremhevet (uttalelse til ABM-melding 2004).

På grunn av ressurs- og bemanningsmangel er driftstekniker Thorolf Bjørnback anvendt som allsidig ressursperson på RDM-De Samiske Samlinger. Hans arbeidsområde har gått ut over hans ordinære stillingsområde. Han har hatt sentral rolle i alle utstillingsprosjekter, bevarings- og konserveringsprosjekter og i kulturhistoriske prosjekter i tillegg til sine ordinære oppgaver som driftstekniker.

4.1 PRIMUS

Primus, som er et digitalt registreringssystem og databasesystem for registrering, administrasjon og presentasjon av museumssamlinger ble introdusert i slutten av 1990-tallet. Primus er videreutvikling av det tidligere systemet WinRegimus og administreres av Kulturlit (tidligere Museenes datatjeneste). Finnmark fylkeskommune har gått inn for at alle museer i Finnmark tar i bruk Primus og flere superbrukere, som gir brukerstøtte, er valgt. Ingen samisktalende superbruker er valgt. Nordsamisk fungerer ikke i Primus-systemet. RDM har derfor ikke tatt i bruk Primus fordi den dekker ikke RDMs behov mht. språk. For at de samiske museene også kan anvende Primus-systemet har derfor RDM henvendt seg til berørte instanser for å få en løsning i saken mht. bruk av nordsamisk. Det er viktig at Primus, som er dominerende for de kulturhistoriske museene i Norge også tar høyde for det språklige mangfoldet som finnes i Norge, særlig siden det er nært sammenheng mellom kultur, kunnskap og språk.

Primus har også eget registreringssystem for kunst, og bruk av nordsamisk gjelder også i dette systemet.

4.2 Fagenhet for bevaring

En del restaureringsarbeid er gjennomført på uteanleggene i 2007. Bolighuset til Jávrebanjárga-anlegget på RDM-De Samiske Samlinger er fullrestaurert med tilsagn fra Sametinget. Ytterligere tilskudd er søkt til restaurering av gjenstående ikke-restaurerte bygning i anlegget. På RDM-Kokelv sjøsamiske museum er det gjennomført vedlikeholds- og bevaringsmessige tiltak både på bolighuset og fjøset på Nillagården, samt påbegynt restaurering av naustet.

RDM-De Samiske Samlinger har også kopiert en eldre Karasjok kvinnekofte til utstillingsformål.

Det faglige arbeidet for objektkonservatoren har bestått i tilstandsvurdering, dokumentasjon, etterkontroll, rapportering og planarbeid. I 2007 er følgende blitt gjort:

- 127 kunstverk tilstandsdokumentert/vurdert
- 26 kulturhistoriske tegninger/maleri tilstandsdokumentert
- 1 kulturhistorisk gjenstand tilstandsvurdert
- 2 kulturhistoriske bygninger tilstandsvurdert (etterkontroll)

Det er skrevet rapporter, jobbet med database, bilder registrert m.m. i forbindelse med tilstandsvurdering- og dokumentasjon. Museumshåndbok for bevaringsenheten er under utarbeidelse.

Fagenheten har i tillegg brukt mye tid på å assistere og bistå til museets øvrige virksomhet i forbindelse med utstillinger og arrangement, museumsplan- og øvrig planarbeid, og pålagt arbeid i forbindelse med verv og organisasjon.

Øvrig virksomhet på fagenheten:

- 9 seminarer, konferanser og møter
- 1 foredrag, Canada: Understanding Museums artefacts.
- 1 publisering: Understanding museums artefacts: the role of tradition bearers and material analysis in investigating skin processing technology.

Fagenheten har også samarbeidet med Torunn Klokkernes ved Kulturhistorisk Museum i Oslo vedrørende samisk skinnberedning og nedbrytning, som del av Klokkernes doktorgrad.

4.3 Fagenhet for kunst

RDMs Fagenhet for kunst administrerer to innkjøpsordninger for kunst som finansieres med midler fra Sametinget og Kirke- og kulturdepartementet (KKD). Sametingets innkjøpsordning for samtidskunst og dáiddaduodji har egen innkjøpskomite utnevnt av Sametinget og hvor RDMs kunstkonservator er fast medlem. RDM jobber for å etablere en lignende ordning for innkjøpsmidlene fra KKD. Alle RDMs kunstinnkjøp finansieres gjennom disse to ordningene.

Oktavuodát/Forbindelser var et samarbeidsprosjekt mellom RDM, Finnmark fylkeskommune og Pikene på broen. Dette resulterte i en kunstutstilling på Murmansk regionale kunstmuseum i mai 2007. RDM deltok med kuratering, utlån av kunstverk og redaktørarbeid.

I forbindelse med åpningen av minneutstillingen for kunstneren Iver Jåks ble også *Iver Jåks*

sal ved RDM-De Samiske Samlinger offisielt innviet.

Øvrig virksomhet av fagenheten:

- 15 faglige møter og representasjoner
- 9 foredrag, omvisning og undervisning
- 6 deltakelse ved utstillinger og arrangement
- 2 seminar og kurs
- Publikasjoner; Oktavuodát/Forbindelser (redaktør), Essay om samisk kunst i forbindelse med vandreutstillingen *In the shadow of the midnight sun* og om Iver Jåks minneutstilling i SKINN blad 3-4.

Utstillinger på RDM-De Samiske Samlinger:

01.03-01.08. Kunst fra egen samling.

07.09-31.10. Utstilling med verk av Stein Erik Wouthi.

25.10.-31.12. Iver Jåks minneutstilling.

Utstillinger produsert av andre:

Bilder av Trym Ivar Bergsmo.

10.11.-18.11. *m² og tid* – videokunstutstilling i regi av SKINN.

Utstillinger på Sametinget:

19.02. – 19.05. *Eadni ja bárdni ja bassi eanadat.*

19.09. – 19.11. *Welcome to shittown.*

Vandreutstillinger:

- *Mu geaidnu-Min vei* – vandreutstilling, vist tre steder i 2007.
- 'In the Shadow of the midnight sun' et samarbeidsprosjekt mellom RDM og Artgallery of Hamilton gikk inn i sin 2. år på turne i Canada.

4.4 Fagenhet for kulturhistorie

4.4.1 Registrering og dokumentasjon

RDM-Kautokeino bygdetun

Konservator har videreført arbeidet med gjennomgang av gjenstandssamlingen og kulturminneregistreringene. Beskrivelse av gjenstandssamlingen på samisk er fullført for omlag 95 % av samlingen. Samlingene er klassifisert etter et system utarbeidet av Konrad Nilsen og Asbjørn Nesheim i forbindelse med Samisk Ordbok, IV, systematisk del.

Konservatoren har i 2007 påbegynt et prosjekt for metoder for undersøkelse av eldre samisk terminologi, og har utarbeidet to versjoner av et manus med ordliste, noe av dette i forbindelse med registreringen av stedsnavn og fotosamlingen.

RDM-Kokelv sjøsamiske museum

Registrering og dokumentasjon av museets gjenstandssamling vært en prioritert oppgave i 2007. Antall tilfredsstillende registrerte gjenstander er 70.

RDM-De Samiske Samlinger

Det er det laget 77 skjemaer for beskrivelse av klær, funksjon og bruksområde for

gjenstandene. Tilsvarende dokumentasjon av boliger er igangsatt. I tillegg er det foretatt intervjuer i forbindelse med innsamling av gjenstander, blant annet veving av ullsjal er dokumentert. Gjenstandsregistreringene foretaes på nordsamisk. Fagkonsulenten har dessuten brukt mye tid til å bistå RDMs andre Fagenheter og administrasjonen.

RDM-Porsanger museum

Et av grunnleggerene av Porsanger Museum, Arvid Petterson, har dokumentert russefanger tilværelse i fangeleirene i Porsanger under siste krig. Alle fangeleir ble besøkt i løpet av sommeren sammen med Arvid Petterson med tanke på et videre samarbeid.

4.4.2 Formidling og undervisning

RDM-Kautokeino bygdetun

Konservator har utført all guiding og publikumstjeneste innenfor museumsbygget og anlegget utenfor turistsesongen. Konservator har hatt

- 39 undervisningstimer i museumsutstillingen
- 13 grupper har hatt særlig omvisning
- 23 omvisninger for skoleklasser

Konservatoren har avgitt uttalelser til kommunen om kulturhistoriske spørsmål, bl.a. om gatenavn på samisk. Konservatoren har møtt i Samisk Museumsforum, som er Sametingets nyopprettede organ i forbindelse med overtagelsen av forvaltningen av statstøtten til de samiske museene. Konservatoren har vært medlem av Samisk Liturgiutvalg og har vært tolk ved Bibelselskapets oversettelsesseminar.

Konservator har i 2007 hatt flere foredrag/forelesninger, bl.a. ved Samisk Høgskole og ved Reindriftsadministrasjonen, samt guiding for utenlandske delegasjoner, særlig ved Samisk Høgskole. Konservator er konsulent for kommunens behandling av steds- og gatenavn, og mottar også en del forespørsler fra statsetatene.

RDM-De Samiske Samlinger

Guiding, omvisning og undervisningen deles mellom førstesekretær, fagkonsulent, formidlingskonsulent og kunstkonservatoren. I sommersesongen bistår sommerguidene med guiding og omvisning. 2138 personer av 6184 totalt besøkende har fått omvisning ved museet. Av dette utgjør barn og ungdom fra skoler og barnehager til sammen 1319 personer. I sommersesongen og for øvrig i året gis det guiding på samisk, norsk og engelsk.

RDM-De Samiske Samlinger får henvendelser via brev, telefon og email om ulike spørsmål relatert til samisk kultur og samfunn. Ved generelle henvendelser har særlig fagkonsulenten gitt direkte informasjon eller bistand i forhold til henvendelser. Hennes lange erfaring og kunnskap brukes aktivt særlig i forhold til:

- Bistand til lærere ved grunnskoler, videregående skoler, høyskoler og språkopplæringsentre.
- Bistand til skoleelever og studenter i forbindelse med særoppgaver, prosjekter og hovedfagsoppgaver.
- Fremskaffelse av informasjon eller billedmateriale til private, institusjoner og forfattere i forbindelse med ulike prosjekter.

- Bistand til andre museer i forbindelse med gjenstander, informasjon, fotomateriale eller annet.

Denne type oppgaver og informasjon er en viktig del av formidlingsarbeidet ved RDM.

RDM-Kokelv sjøsamiske museum

Fagkonsulenten har ansvaret for omvisning og undervisning. Kokelv sjøsamiske museum holder kun åpent i sommersesongen.

Blant de ikke-betalende besøk på Kokelv sjøsamiske museum var det flere pensjonister fra nærområdet. Disse bidro med verdifull informasjon for det pågående registreringsarbeidet.

RDM-Porsanger museum

Konservator har ansvar for omvisning, undervisning og informasjon om Porsanger museum. I 2007 har konservator i tillegg gitt en utstillingsomvisning for Rikspolitiet, guidet tur til hellemaleriene i Indre Sandvik og hatt vært medarrangør for Historisk aften i Rådhuset i Lakselv.

Porsanger Museums utstilling er lokalisert i skolebygningen i Skoganvarre og er bare åpent om sommeren. Sommeren 2007 var det en åpen utstilling i sommersesongen. Luba Hansen og Margrethe Vars assisterte i denne perioden.

4.4.3 Faste kulturhistoriske utstillinger

RDM-Kautokeino bygdetun

Utstillingene på museet består av en hovedutstilling med lokale gjenstander (reindrifts- og fastboendekultur) i første etasje satt opp våren 1990 under ledelse av Trygve Lund Guttormsen. En utstilling over åndelig kultur, med historiske og kulturhistoriske dokumenter, litteratur og gjenstander er satt opp i annen etasje på hemsan. Denne er under utbygging.

RDM-De Samiske Samlinger

En egen arbeidsgruppe har arbeidet med et forprosjekt for fornyelse av basisutstillingen på De Samiske Samlinger Karasjok. Det er søkt om midler til samtidsdokumentasjonsprosjektet "Mangfold og kultur i Sápmi" som er tenkt knyttet til fornyelse av basisutstillingen. I 2007 er det foretatt en del endringer i basisutstillingen, og i draktutstillingen er det stilt ut flere klær i nyere samisk design.

RDM-Kokelv sjøsamiske museum

Utstillingen er endret, og utstillingsarealer er ryddet og gjenstandene er systematisert og presentert etter tema. Videre er det utført en del mindre vedlikeholds- og bevaringsmessige reparasjoner både på bolighuset og fjøset.

RDM-Porsanger museum

Porsanger Museum har en krigshistorisk utstilling i Skoganvarre. Denne tar for seg lokalbefolkningen i tiden før, under og etter krigen. I tillegg er det delutstilling om helbrederen Johan Kaaven, om Skogen og tjærebrenning.

4.4.4 Andre utstillinger

Egenproduserte utstillinger vist ved RDM

RDM-De Samiske Samlinger har utstillinger der majoriteten av gjenstandene er fra eget

magasin eller utstillingene er resultat av eget arbeid i 2007. Alle utstillingene er vist i Karasjok:

01.01.-28.02. Visning av lokale duojárat bl.a. av Nils Turi og Sverre Somby.

09.11-31.12. Utstilling av bilder og duodji av Per Hætta.

Egenproduserte utstillinger vist andre steder

- RDM-De Samiske Samlinger har en skoleutstilling beregnet for ikke-samiske barn, som har vært utlånt til 2 steder i 2007.
- RDM-De Samiske Samlinger har et presentasjonsmonter på hurtigruteskipet M/S Kong Harald.

Vandreutstillinger vist ved RDM

19.11.-31.12. "Livets begynnelse" fra IKM, Oslo Museum.

4.4.5 Utstillingsamarbeid

RDM mottok den samiske versjonen av utstillingen *Finnmark 1905-2005 – et stykke Norgeshistorie*, som er et samarbeidsprosjekt mellom musene i Finnmark. RDM-De Samiske Samlingers bidrag til utstillingen omhandlet samiske barns internatliv og ble utstilt på RDM-De Samiske Samlinger i februar 2007 blant annet i forbindelse med markering av Samefolkets dag. Øvrig utstillingsamarbeid:

01.07-30.09. *Boazojahki* - Fotografiutstilling av Trym Bergsmo som en integrert del av basisutstillingen i Karasjok. Samarbeid med RDMs Fagenhet for kunst.

10.8.-10.11. Utstilling i forbindelse med Karasjok kirkes 200 års jubileum. Samarbeid med Kirkens jubileumskomiteé. Samarbeid med RDMs Fagenhet for kulturhistorie.

4.4.6 Øvrige visninger

04.04. "Siste ferd over vidda", visning av to filmer av Arne Ola Grimstad

01.06.-31.08. *Vårflytting 2006*: Multimedievisning av vårflyttingen med rein 2006.

25.10. Film om Iver Jåks, "Der kvinnen er Gud", NRK produksjon.

17.11. Visning av film om Per Hætta's siste intervju og utstilling i Tromsø 1967. Vist i forbindelse med Museumsforeninga for Sámiid Vuorká-Dávvirat/De Samiske Samlingers seminar i Karasjok om Samekomiteens innstilling av 1959.

For øvrig er det gitt to visninger ved RDM-De Samiske Samlinger av gamle Karasjokbilder for Karasjok helselag og pensjonist-foreningen.

4.4.7 Faglig samarbeid og nettverk

RDM er vedtaksinstitusjon i forbindelse med utførelse av samiske kulturminner og samisk kunst i henhold til § 23 i Lov om Kulturminner av 1979 som forvaltes av Kulturdepartementet. RDM har bidratt i arbeidet med endringen av § 23. Arbeidet sluttføres i 2008.

Fagkonsulent ved RDM-De Samiske Samlinger Berit Åse Johnsen er medlem av Karasjok kommunes utvalg for reising av minnebauta over de samiske pionerene Ole Ravna og Samuel Balto. Hun har deltatt i 4 møter.

RDM-Porsanger har fortsatt samarbeidet med Brennelv bygdelag og kultur- og naturstien som bygges opp.

RDM er tillagt ansvaret som nettverkskoordinator for Nasjonalt Samisk Museumsnettverk. Gjennom arbeidet i nettverket skal det faglige arbeidet ved de samiske museene samordnes og styrkes. I desember 2007 ble det første seminaret avholdt i Lakselv.

4.4.8 Prosjekter

RDM-Kokelv sjøsamiske museum

Gjennom støtte fra Sametinget er restaurering/vedlikeholdsarbeid påbegynt av museets tredel av fellesnaustet i fjæra i tilknytning til Nillagården. Maling av Nillagården er gjennomført. Prosjektdokument til nytt museumsbygg er levert Sametinget for behandling, og RDM vil stå for videre oppfølging og gjennomføring av prosjektet.

RDM-Porsanger museum

Det ble i 2007 søkt om midler fra Norsk Kulturråd til et videodokumentasjonsprosjekt i samarbeid med Brennelv bygdelag. Midlene er gitt direkte til Brennelv bygdelag. Det ble også søkt Sametinget om kr. 100 000,- til utstilling i forbindelse med prosjektet BLAD. Søknaden ble avslått og ny søknad sendes i 2008.

RDM-PM har også hatt samarbeid med Gratangen båtmuseum, Nord-Troms museum, Vadsø museum på prosjektet "Havets helter. I 2007 ble det innsamlet materiale til et hefte, so skal benyttes i det videre arbeidet i 2008.

RDM-De Samiske Samlinger

Museet har søkt om midler fra ulike finansieringskilder til igangsettelse av et samtidsdokumentasjonsprosjekt "Mangfold og kultur i Sápmi". Prosjektet vil også knyttes til fornyelsen av basisutstillingen på De Samiske Samlinger.

Det har vært dialog med Norsk Telemuseum om bruk av nedlagt telegrafstasjon i formidlingsøyemed. Telemuséet administrerer dette arbeidet.

RDM-De Samiske Samlinger har deltatt i det nasjonale museumsprosjektet "Dokument 2000", med delprosjektet "Endring i samisk klesbruk". I år 2003 ble prosjektet avsluttet med en prosjektrapport og ny draktutstilling. Til en egen bok med presentasjon av "Dokument 2000", ble det i 2007 skrevet artikkel om " Endring i samisk klesbruk i Karasjok 1905 – 2005".

4.4.9 Arrangement

"Arktiske matdager" ble arrangert 08.-14. februar i Lakselv i Porsanger der RDM- Kokelv og RDM-Porsanger museum deltok som samarbeidspartnere.

I samarbeid med Karasjok kommunes Kulturskole og Barneidrettsskolen i Karasjok ble arrangementet "Soigosat" gjennomført for sjette gang i Hállemastiden (begynnelsen av november). Tema rundt "Soigosat" er samiske mytiske fenomener/vesener.

4.4.10 Øvrig virksomhet

I tillegg til pågående prosjekter og arbeidsoppgaver, får alle ansatte på Fagenhet for kulturhistorie en god del faglige henvendelser både fra inn- og utland om RDMs kulturhistorie samlinger og virksomhet, som blir fortløpende ekspedert. De fagansatte har for øvrig deltatt i og med:

- 20 kurs, seminarer, faglige møter og representasjoner
- 5 foredrag for ulike organisasjoner og institusjoner.

5. BEØKSSTATISTIKK

5.1 Besøksstatistikk

Det totale antall besøkende for RDM-enhetene/museene har vært:

RDM-Porsanger museum: 202, herav 97 betalende

RDM-Kokelv sjøsamiske museum: 165, herav 93 betalende

RDM-Kautokeino bygdetun: 2000, herav 1075 betalende

RDM-De Samiske Samlinger: 6184, herav 4705 betalende

Besøk totalt: 10289, herav 5970 betalende

5.2 Internett og hjemmesider

RDM fikk nytt permanent navn og logo i 2007, som muliggjør etablering av en felles hjemmeside. RDM kjøpte og parkerte domenet *riddoduottarmuseat.no*. RDM hadde to domener i 2007 *samimuseum.com* og *desamiskesamlinger.no*. Disse domene blir såkalte pekere til *riddoduottarmuseat.no*. I 2007 var det 41.868 unike besøk og 227.476 treff på hjemmesiden *desamiskesamlinger.no*

6. REGNSKAP OG REVISJON

2007 er det første året som RDM utarbeidet et felles budsjett for sine museumsenheter.

For regnskap og revisjon, se Vedlegg 1.

7. AVSLUTNING

RDMs virksomhet i 2007 er sterkt preget av konsolideringsarbeidet, som har krevd mye tid og økonomiske ressurser til planlegging, organisering og praktiske tiltak både fra styret og de ansatte. I tillegg førte sentralt vedtatte regnskapsregler (NSR6) for offentlig pensjonskostnader et større underskudd i RDMs regnskap for 2007. RDMs økonomiske situasjon har dessverre preget arbeidet i Fagenhet for bevaring, fordi innkjøp av påkrevde og nødvendig utstyr og redskaper er utsatt inntil videre. Men til tross for dette har RDM likevel parallelt med konsolideringsarbeidet fått gjennomført tiltak som er av sentral betydning i forhold til RDMs mål og vedtekter. RDMs hovedutfordringer for kommende år blir å ivareta det videre arbeidet med ny organisasjonsstruktur, opprusting av bygg, anlegg og infrastruktur, øke og styrke fagkompetansen i Fagenhetene, etablering av et Samisk kunstmuseum og nye museumslokaler til Kokelv sjøsamiske museum og Porsanger museum. Hvis RDM skal kunne oppfylle sin samfunnsrolle, sitt brukerperspektiv, som dialoginstitusjon og få selvstendig handlingsrom som er viktige grunntrekk i den norske museumspolitikken og samtidig fylle intensjonene i Museumsreformen i forbindelse med konsolideringen og få en merkbar faglig utvikling, sterkere fagmiljø, samt styrket museum, må det i årene fremover tilføres adskillig mere friske midler til vår virksomhet.